

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Кирков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

Утвърждавам

Йорданка Дюл

Директор на С

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ ПРИ ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЮРИЙ ГАГАРИН“ ГРАД СМОЛЯН

Етичният кодекс е разработен на основание чл. 175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование. Обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол № 1 от 10.09.2025г.), с участието на представители на Обществения съвет (съгласуван с Протокол № 1 от 10.09.2025г.), Ученическият съвет на училището като форма на ученическо самоуправление, и е приет с Решение № 7, взето с Протокол № 11/10.09.2025г. от Педагогическият съвет и утвърден със Заповед № РД-07-46/10.09.2025г. на директора.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Кирков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност установява общи норми на поведение и взаимоотношения, основани на традиционни и общочовешки ценности, както и на национални и вътрешно училищни документи, на всички участници в образователния процес ученици, учители, директор и другите педагогически специалисти, родителите. Регламентира етичните правила и морални отговорности, които следва да се прилагат както при изпълнение на служебните задължения на педагогически специалисти и непедагогически персонал, така и при взаимодействия в образователния процес и на учениците и родителите. Съгласно чл. 175, ал.2 документът е достъпен и разбираем за учениците относно моралните правила и отговорности при взаимодействие с останалите участници в образователния процес. Съдържанието на документа е обсъдено и прието и на заседание на училищното настоятелство и на среща на ученическия съвет.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.

Чл. 2. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.

Чл. 3. Да се осигуряват на учениците със специални образователни потребности, вкл. и с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование .

Чл. 4. Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 5. За всеки ученик, попаднал в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.„Георги Курков“ № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

Чл. 6. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи ученика от насилие. Да се познават симптомите на насилие над ученик физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 7. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, незабавно се информират органите по реда на чл. 7 от Закона за закрила на детето.

(1) Лице, на което стане известно, че ученикът се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция "Социално подпомагане", Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

(3) При постъпване на сигнал в Държавната агенция за закрила на детето, че ученик се нуждае от закрила, председателят ѝ го препраща незабавно в отдел "Закрила на детето" в дирекция "Социално подпомагане" по настоящ адрес на ученика.

(4) Централните и териториалните органи на изпълнителната власт и доставчиците на социални услуги по Закона за социалните услуги са задължени своевременно да оказват съдействие и да предоставят информация на Държавната агенция за закрила на детето и дирекция "Социално подпомагане" при изпълнение на служебните им задължения.

Чл. 8. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 9. Да се разбира и уважава уникалността на всеки ученик. Да се уважава изразеното мнение от ученик, като се съпоставя с моралните норми на училищната общност.

Чл. 10. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на ученика.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул. „Георги Кирков“ № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ И СЕМЕЙСТВАТА ИМ

Чл. 11. Уважаване на ценностите на семейството при обучение, възпитание и социализация на учениците и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 12. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 13. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика.

Чл. 14. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на ученика.

Чл. 15. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 16. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на ученика е в риск.

Чл. 17. В случаите на конфликт между членовете на семейството трябва да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като се въздържат от вземане на страна в конфликта.

Раздел III

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 18. Работещите в училищна общност педагогически специалисти и непедагогически персонал трябва да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиялност.

Чл. 19. Да обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на учениците.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Кирков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

Чл. 20. Да работят за утвърждаване на авторитета на ОУ “Юрий Гагарин” гр. Смолян, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията и на институцията.

Чл. 21. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която ученикът да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 22. Непедагогическият персонал да изпълнява своите функции, като подкрепя педагогическите специалисти в прилагането на основните човешки ценности и принципи.

Чл. 23. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и да се противопоставят на тези, които го нарушават.

Раздел IV

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ: ОБЩИНА СМОЛЯН, РУО – ГР. СМОЛЯН И МОН

Чл. 24. (1) Служителите в училище и другите организационни структури извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителите в училище и другите организационни структури свързани с образованието извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителите в училище и другите организационни структури свързани с образованието отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр. Смолян, обл. Смолян, ул. „Георги Кирков“ № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel. 0301/69743

Раздел V

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 25. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не трябва приемат подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 26. Педагогическите специалисти и педагогическият персонал опазват повереното имущество и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 27. Всеки служител в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 28. Всеки служител трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информация, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 29. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 30. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

2. Личната отговорност на ученика означава:

- Да се учи колкото може по-добре;
- Да не отсъства по неуважителни причини от учебни часове, както и да не закъснява поради лоша организация на дневния режим;
- Да не решава конфликтите в училище с агресия (физическа или вербална);

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Кирков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

- Да спазва изискванията, заложи в ПДУ и ЗПУО;
- Да не нахърнява авторитета и достойнството на учителите;
- Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
- Да уважава и зачита различните мнения;
- Да не си подеказват по време на писмени и устни изпитвания;
- Да пазн името и авторитета на училището, с делата и постиженията си да допринася за неговото издигане;
- Да отговаря за хигиената на работното си място, както и да съблюдава за същата в класната стая, коридорите и училищния двор;
- Да не носи в училище вещи, с които да застрашава здравето и живота на съучениците си и учителите;
- Да идва на училище с подходящо облекло.

3. Ученикът има право да бъде зачитано неговото мнение и да бъде уважавано достойнството му.

4. Ученикът има право да участва в ученически общности и групи по интереси.

5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

- да дискутират проблеми и възможни решения чрез договаряне и сътрудничество;
- да се подпомагат и подкрепят при възникнала необходимост и в ежедневната работа;
- да се отнасят един към друг с толерантност и уважение;
- да проявяват разбиране към различието във всички аспекти;
- да не разрешават конфликти чрез агресивни прояви;
- да не употребяват нецензурни думи и изрази;
- да не нахърняват достойнството на другите чрез неприемливо поведение и прояви.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

2. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

3. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолубие.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Кирков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

4. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

5. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- да проявява постоянни грижи за доброто образование на своя ученик;
- да следи и насърчава неговите успехи;
- да го съветва и да осигурява всички възможности за цялостното му развитие;
- да съдейства за самостоятелното му критично мислене;
- да се съобразява с индивидуалните му потребности и желания.

6. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях при решаване на училищни казуси.

7. При подадена информация от страна на учител, касаеща дисциплината на ученика, родителят е длъжен да предприеме адекватни мерки.

8. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като защита ученика и спазва основните му права.

9. Родителят подготвя ученика за живота и има една основна морална задача да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 48. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителът има личен интерес, който влияе на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните му задължения.

(1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, на които преподава.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр. Смолян, обл. Смолян, ул. „Георги Кирков“ № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 49. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали в приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс на общност от Педагогическия съвет.

Чл. 50. (1) Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 51. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 52. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 53. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, морални норми и отговорности съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на всички участници в образователния процес.
2. Чрез осмислянето на моралните отговорности, заложен в Етичния кодекс на училищната общност и приети от всеки участник в образователния процес, допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Курков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

- училището и изграждането на взаимоотношения в училищната общност основани на добрите нрави.
3. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.
 4. Етичният кодекс на училищната общност в Основно училище „Юрий Гагарин“ – гр. Смолян е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.
 5. Етичният кодекс на Основно училище „Юрий Гагарин“ – гр. Смолян е обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол № 1 от 10.09.2025г.), с участието на представители на Обществения съвет (съгласуван с Протокол № 1 от 10.09.2025г.), Ученическия съвет на училището като форма на ученическо самоуправление, и е приет с Решение № 7, взето с Протокол № 1 от 10.09.2025г. от Педагогическият съвет и утвърден е със Заповед № РД-07-46/10.09.2025г. на директора.
 6. Етичният кодекс на Основно училище „Юрий Гагарин“ – гр. Смолян влиза сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.
 7. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в училищната библиотека, учителската стая, както и е поставено на видно място на информационното табло във фойето на централния вход на училището.
 8. Етичният кодекс на Основно училище „Юрий Гагарин“ – гр. Смолян публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на Директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.
 9. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс на училищната общност.
2. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр.Смолян, обл.Смолян, ул.“Георги Курков” № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешно училищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение между учениците, родителите, педагогически специалисти, непедагогически персонал и външни лица;
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

3. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладван форми - от родители, от граждани, от представители на институции .

4. Сигналите за нарушения се приемат в училището и се регистрират във входящия Дневник регистър.

5. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

6. Комисията е в състав от представители на педагогически и непедагогически специалисти.

7. На своето първо заседание комисията избира своя председател.

8. Комисията няма да разглежда анонимни жалби и сигнали, ако има такива.

9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство-50%+1.

10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилния сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Юрий Гагарин“

4700 гр. Смолян, обл. Смолян, ул. „Георги Кирков“ № 10

e-mail: info-2100104@edu.mon ; tel.0301/69743

13. При установяване на нарушения на етичните и дисциплинарни правила, преписката се докладва и на директора за взети мерки по Кодекса на труда.
14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс на училищната общност и настоящите Вътрешни правила.